Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. Guzun Corneliu)
Dosarul nr. 3a-338/24 (2-22153372-02-3a-06032024)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chişinău
D E C I Z I E

9 iulie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al
Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Dașchevici Grigore și Bostan Angela
Grefier Botnaraș Ludmila

Judecînd în şedinţă publică, cererea de apel declarată de Inspectoratul General al Poliției asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 27 octombrie 2023, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Pîrău Ion către Inspectoratul General al Poliției privind anularea actului Administrativ și restabilirea în funcție,

C O N S T A T Ă:

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La 20 octombrie 2022, Pîrău Ion a depus acțiunea în contencios administrativ către Inspectoratul General al Poliției privind anularea actului administrativ și restabilirea în funcție.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, prin Ordinul IGP nr. 517 din 22.09.2022, a fost sancționat disciplinar cu retrogradare din funcția de șef adjunct al Inspectoratului de Poliție Hîncești în funcția de șef al Sectorului de Poliție nr. 4 (Lăpușna) al Inspectoratului de Poliție Hîncești. Cu ordinul în cauză nu este deacord, îl consideră ilegal și pasibil anulării din următoarele considerente:

La 09.08.2022, aflîndu-se la serviciu și îndeplinind atribuțiile Șefului I.P. Hîncești, la ora 08.00 min., a efectuat instructajul angajaților implicați în serviciu, inclusiv a angajaților Serviciului detenție și escortă. În timpul instructajului, ca de obicei, au fost discutate sarcinile care urmează a fi îndeplinite de către angajați, (inclusiv cu serviciul de escortare) problemele care pot apărea, acțiunile care urmează a fi întreprinse în cazuri de urgență s-au situații excepționale. La fel au fost reamintite responsabilitățile pe care le poartă angajații poliției și obligațiunile care umează a fi respectate de către ei.

Menționează că, la data și ora instructajului, solicitările de escortare a persoanelor deținute încă nu erau parvenite și înregistrare la IP Hîncești, respectiv, reclamantul, în calitate de șef nu avea de unde să cunoască despre numărul real al solicitărilor și persoanelor solicitate spre escortare. Ca dovadă a acestui fapt servesc înscrierile din registrele de corespondență a IP Hîncești.

Astfel, necunoscînd despre numărul persoanelor solicitate spre escortare de la Penitenciarul nr. 13 Chișinău la sediul Procuraturii și Judecătoriei Hîncești, l-a întrebat pe Șeful Serviciului detenție și Escortă al IP Hîncești, comisar principal Nicoară Vasile, cîte persoane urmează a fi escortate și dacă are tot necesarul pentru escortarea deținuților, dacă nu are nevoie de ceva

suplimentar. Ultimul l-a asigurat că totul este în ordine și nu este nevoie de ceva în plus sau de implicarea unui efectiv suplimentar pentru paza deținuților escortați.

Dat fiind faptul că fiecare angajat al Poliției este obligat să cunoască și să îndeplinească prevederile Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, Regulamentele și Ordinele specifice fiecărui serviciu al MAI în parte, reclamantul în calitate de șef a ordonat ca fiecare să treacă la îndeplinirea nemijlocită a atribuțiilor sale.

În continuare, angajații Serviciului detenție și escortă la IP Hîncești, comisar Eugeniu Panfil, agent șef principal Vasile Dănuță și agent Victor Ștefanco au preluat opt deținuți din cadrul Penitenciarului nr. 13- Chișinău și un deținut din cadrul izolatorului de detenție provizorie al IP Hîncești, și i-au escortat la organele competente în vederea efectuării acțiunilor de urmărire penală și participarea acestora în cadrul ședințelor de judecată. Patru deținuți au fost escortați la Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, fiind escortați și supravegheați de către agenții Vasile Dănuță și Victor Ștefanco. Un deținut a fost escortat la Procuratura Hîncești pentru participarea la acțiuni de urmărire penală, fiind supreavegheat de către agentul Eugeniu Panfil. Și ultimii patru deținuți au fost escortați la Judecătoria Hîncești sediul Central fiind păziți de către agenții Ion Marfescu și Ion Elpujan. Ulterior, aproximativ la orele 12:00, acești patru deținuți, au fost încătușați cîte doi și conduși la fumuarul din curtea din spate a Judecătoriei Hîncești, sediul Central. Doi din ei care erau încătușați cu o pereche de cătușe au reușit să se descătușeze și au evadat de sub pază fugind în direcții necunoscute. Imediat după ce reclamantului i s-a raportat despre evadarea deținuților, a declanșat planul special ”Avalanșa” în care au fost antrenați tot efectivul Inspectoratului de Poliție Hîncești, angajați ai Inspectoratului General de Carabineri mun. Chișinău, Serviciul chinologic IP Ungheni și angajații Penitenciarului nr 7 s. Rusca, care a acționat nemijlocit sub conducerea operativă a reclamantului. În rezultatul acțiunilor de investigare și măsurilor de căutare bine organizate de către conducătorul centrului de comandă, funcție pe care a îndeplinit-o reclamantul, unul din evadați a fost reținut chiar în aceeași zi, iar al doilea la data de 26.08.2022. Astfel, necătînd la faptul că în ordin se menționează că reclamantul nu a dat dovadă de capacități manageriale, acesta aflîndu-se într-o situație excepțională, în calitate de conducător a efectivului antrenat în căutarea deținuților evadați a dovedit că dispune de capacitățile necesare pentru conducerea unui efectiv de angajați al poliției.

În drept reclamantul făcînd trimitere la prevederile pct. 47, pct. 59, pct. 74 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul MAI, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr 409/2017, art. 209 al Codului muncii, a menționat că, încălcarea pretinsă, manifestată, după cum se menționează în ordinul de sancționare, printr-un management ineficient al subdiviziunii conduse care a dus la evadarea a doi deținuți, a avut loc la 09.08.2022, înregistrată (constatată) informația despre aceasta la 10.08.2022, respectiv, ordinul de sancționare disciplinară urma să fie emis nu mai tîrziu de data de 09.09.2022, însă el a fost emis la 22.09.2022, adică cu 13 zile mai tîrziu decît termenul stabilit în pct. 74 al Statutului menționat și art. 209 al Codului muncii.

Indică reclamantul că, prevederile pct. 48 alin. (3) din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul MAI, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 409/2017 menționează că, sarcinile anchetei de serviciu sunt: identificarea persoanelor vinovate și asigurarea aplicării corecte a legislației în vigoare, pentru ca fiecare persoană care a comis abateri disciplinare să fie sancționată potrivit vinovăției sale și nicio persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere. În acest context reclamantul reiterează că nu a cunoscut despre numărul deținuților care urmau a fi escortați de serviciul detenție și escortă, or, șeful serviciului Vasile Nicoară l-a asigurat că totul este în ordine și nu este necesar de un număr suplimentar de angajați

pentru asigurarea escortării. Respectiv reclamantul nu a cunoscut și nici nu putea să cunoască despre eventualele riscuri.

Subliniază reclamantul că, de fapt, a respectat prevederile art. 26 alin. (1) lit. b) și c) al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, pct. 7 alin. (4), (5) și (8) al Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul MAI, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 409/2017, și nu poate purta răspundere pentru neexecutarea obligațiunilor de serviciu de către subalternii care sunt obligați să o facă.

<u>Hotărîrea instanței de fond ce constituie obiectul apelului.</u>

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîşcani) din 27 octombrie 2023, acțiunea în contencios administrativ depusă de Pîrău Ion către Inspectoratul General al Poliției, cu participarea terțului Damaschin Pavel privind anularea actului administrativ și restabilirea în funcție, a fost admisă.

S-a anulat pct.1 și pct. 2 din Ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.517ef din 22.09.2022 „ Cu privire la sancționarea disciplinară a unor angajați ai Poliției din cadrul Inspectoratului de Poliție Hîncești", ca fiind ilegale.

S-a dispus restabilirea lui Pîrău Ion în funcția de șef adjunct al Inspectoratului de Poliție Hîncești.

<u>Verificarea admisibilității apelului;</u>

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 30 octombrie 2023, Inspectoratul General al Poliției a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 27 octombrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.

Din materialele cauzei rezultă că, la caz hotărîrea instanţei de fond a fost pronunţată public la 27 octombrie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 30 octombrie 2023, prin urmare Completul judiciar constată că, apelul declarat a fost depus în interiorul termenului legal.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, *motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.*

În speță, hotărîrea motivată a fost notificată părții apelante la 30 ianuarie 2024, iar motivarea apelului a fost depusă la 8 februarie 2024, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

<u>Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel.</u>

În susținerea apelului, Inspectoratul General al Poliției a reiterat argumentele de fapt și de drept indicate în Ordinul nr.517ef din 22.09.2022 „ Cu privire la sancționarea disciplinară a unor angajați ai Poliției din cadrul Inspectoratului de Poliție Hîncești".

Suplimentar partea apelantă a precizat că, instanța de fond nu a reținut faptul că, la 09 august 2022, aproximativ la ora 12.20, intimatul a fost telefonat de către șeful Serviciului detenție și escortă al Inspectoratului de poliție Hîncești, comisar principal Vasile Nicoară, care l-a informat că din curtea Judecătoriei Hîncești, sediul Central au evadat deținuții S.A. și P.A. Ca urmare, imediat a fost declanșat planul special "Avalanșa" și au fost întreprinse măsuri de căutare a evadaților.

Cu toate acestea, comisarul principal Pîrău Ion a concretizat că, la 09 august 2022, ora

12.30, comisarul principal Vasile Nicoară i-a comunicat că până în prezent în cadrul Inspectoratului nu au parvenit dispozițiile de escortare a celor opt deținuți, prin urmare stabilindu-se că aceștea se aflau la ofițerul superior Eugeniu Panfil, care nu a raportat despre acest fapt.

Indică partea apelantă că, fiindu-i solicitată explicație în cadrul anchetei de serviciu aferent celor întâmplate ofițerului superior al Serviciului detenție și escortă al Inspectoratului de poliție Hâncești, comisar Eugeniu Panfil, acesta a refuzat de a prezenta explicații, fapt consemnat prin proces-verbal.

În continuare, fiind chestionat subofițerul superior al Serviciului detenție și escortă al Inspectoratului de poliție Hîncești, agent-șef adjunct Ion Marfescu a comunicat că, la 09 august 2022, aflându-se la serviciu și asigurând paza izolatorului de detenție provizorie, la ora 10.30, la indicația comisarului Vasile Nicoară, împreună cu agentul-șef Ion Elpujan s-au deplasat la Judecătoria Hîncești, sediul Central, pentru a acorda suport echipei de escortare. Ajungând în curtea Judecătoriei Hîncești, sediul Central, au preluat din autospeciala Poliției cinci deținuți, patru dintre care au fost încătușați a câte o pereche de cătușe la doi, iar a cincilea deținut a fost escortat de către comisarul Eugeniu Panfil la procuratură. Astfel, a rămas în curtea judecătoriei să asigure paza a patru deținuți împreună cu agentul-șef Ion Elpujan. La ora 12.10, deținuții S.A. și P.A. au evadat de sub pază, iar el a fugit după ei. Concretizează că deținuții S.A. și P.A. stăteau în pirostrii lângă bordură, iar dânsul se afla la o distanță de aproximativ 3 metri de ei. Nu a observat când aceștia s-au descătușat. Menționează că, la momentul evadării, nu era înarmat cu arma din dotare pentru că, în acea zi urma să asigure paza în izolatorul de detenție provizorie și nu avea asupra sa fișa de primire a armei.

Deasemenea, fiind chestionat, subofițerul superior al Serviciului detenție și escortă al Inspectoratului de poliție Hîncești, agent-șef Ion Elpujan a comunicat că la 09 august 2022, aflându-se la serviciu și asigurând paza izolatorului de detenție provizorie, la ora 10.30, la indicația comisarului Vasile Nicoară, împreună cu agentul-șef adjunct Ion Marfescu s-au deplasat la Judecătoria Hîncești, sediul Central, pentru a acorda suport echipei de escortare. Ajungând în curtea Judecătoria Hâncești, sediul Central, au preluat din autospeciala Poliției cinci deținuți, patru dintre care au fost încătușați a câte o pereche de cătușe la doi de către agent-șef adjunct Ion Marfescu, iar a cincilea deținut a fost escortat de către comisarul Eugeniu Panfil la procuratură. Astfel, a rămas în curtea judecătoriei să asigure paza a patru deținuți împreună cu agentul-șef adjunct Ion Marfescu. Nu a observat cum deținuții S.A. și P.A. au evadat. A observat deja că agentul-șef adjunct Ion Marfescu a fugit după deținuți. Arma din dotare nu o avea asupra sa pentru că, în acea zi, urma să asigure paza în izolatorul de detenție provizorie și nu avea asupra sa fișa de primire a armei. Poarta de acces în judecătorie era deschisă la momentul evadării.

Subliniază partea apelantă că, instanța de fond a apreciat eronat argumentele reprezentantului apelantului IGP or, potrivit pct.2 din Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr. 126/2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Secției/Serviciului detenție și escortă din cadrul subdiviziunilor teritoriale ale Inspectoratului General al Poliției, Serviciul detenție și escortă reprezintă o unitate din cadrul subdiviziunilor teritoriale ale Inspectoratului General al Poliției (Direcție/Inspectorat de poliție), predestinată pentru asigurarea și realizarea sarcinilor de deținere, pază și escortă a persoanelor reținute și bănuite de comiterea infracțiunilor/contravențiilor, și este subordonată direct șefului Direcției/Inspectoratului de poliție, în speță - șeful adjunct al Inspectoratului de poliție Hâncești, comisar principal Ion Pîrău. În perioada 25 iulie 13 august 2022, șeful interimar al

Inspectoratului de poliție Hîncești se afla în concediu de odihnă anual, atribuțiile de serviciu fiind încredințate lui Pîrău Ion.

Cu referire la alegația reclamantului/intimatului apreciată eronat de către instanța de fond, potrivit căreia la emiterea actului administrativ contestat angajatorul și-a exercitat dreptul discreționar într-un mod ilegal, partea apelantă indică că, potrivit prevederilor art.225 alin.(1) și (2) Cod administrativ instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

La caz, Inspectoratul General al Poliției califică drept neîntemeiate alegațiile indimatului vizavi de faptul că actul administrativ contestat nu corespunde realității juridice și că argumentele aduse în ordinul de sancționare disciplinară sunt neîntemeiate în privința acestuia și, în acest caz, indică că conform rigorilor art.225 alin.(1) Cod administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ.

Cu referire la argumentele instanței de fond privind încălcarea termenului de emitere a actului administrativ de sancționare disciplinară, Inspectoratul General al Poliției subliniază că instanța de fond eronat a interpretat rigorile legale, indicând încălcarea termenului cu 2 zile. Or, ancheta de serviciu a fost inițiată la 10 august 2022 cu nr.34/16-999. Abaterea disciplinară a fost constatată la 06 septembrie 2022 prin încheierea privind rezultatele anchetei de serviciu în privința intimatului Pîrău Ion nr. 34/16-1105. Iar actul administrativ de sancționare disciplinară - Ordinul IGP nr.517 ef.-a fost emis la 22 septembrie 2022.

Opinează partea apelantă că, instanța de fond a interpretat eronat rigorile legale, aplicabile speței or, potrivit pct.59 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.409 din 07 iunie 2017, durata desfășurării anchetei de serviciu nu va depăși termenul de 30 de zile, fară a lua în calcul timpul aflării funcționarului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii, concediul medical sau concediul patemal.

Potrivit pct.74 din același statut, sancțiunea disciplinară se aplică prin ordinul angajatorului/ministrului sau al persoanei împuternicite de acesta, în maximum 30 de zile de la momentul constatării abaterii disciplinare.

La caz, instanța de fond eronat a interpretat rigorile legale cu privire la desfășurarea anchetei de serviciu și aplicarea sancțiunii disciplinare, având în vedere că abaterea s-a constatat prin emiterea încheierii precitate supra.

În temeiul celor expuse supra, partea apelantă solicită, amiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinau (sediul Rîșcani) din 27 octombrie 2023, cu pronuntarea unei noi hotărâri prin care acțiunea reclamantului să fie respinsă ca neîntemeiată.

<u>Argumentele participanților invocate în cadrul judecării apelului:</u>

Reprezentantul părții apelante Inspectoratul General al Poliției, Sergiu Malîi, a susținut integral argumentele indicate în motivarea apelului. A solicitat admiterea acestuia în sensul formulat.

Intimatul Pîrău Ion, în ședința instanței de apel a pledat pentru respingerea apelului declarat de Inspectoratul General al Poliției, cu menținerea hotărîrii instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

Audiind participanții prezenți la proces, studiind materialele dosarului şi înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în cererea de apel, Completul specializat în

examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău conchide că apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției este întemeiat, motiv din care urmează a fi admis cu casarea hotărîrii Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani) din 27 octombrie 2023, din următoarele considerente.

Aprecierea instanţei de apel a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil speţei:

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, *procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.*

Potrivit dispoziţiilor art.219 alin.(1), (3) Cod administrativ, *(1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.*

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, *examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii- casează integral hotărîrea primei instanțe și emite o nouă decizie.*

Potrivit dispozițiilor art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă, *hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă:*

a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin;

b) circumstanţele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente;

c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei;

d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Prevederile legale enunţate impun în mod expres, obligația instanţei de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ; art. 239 - 241 CPC, concluzionează că hotărârea instanţei de fond este adoptată cu aprecierea eronată a normelor materiale în coroborare cu circumstanţele faptice ale cauzei, motiv din care urmează a fi casată cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii înaintate de Pîrău Ion.

Materialul probatoriu administrat de instanţa de fond, denotă următoarea situaţie;

<u>În fapt:</u>

Materialele cauzei atestă că, prin Ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.517ef din 22.09.2022 „ Cu privire la sancționarea disciplinară a unor angajați ai Poliției din cadrul Inspectoratului de Poliție Hîncești”:

1. Pentru încălcarea prevederilor art.26 alin. (1) lit.b) şi c) din Legea nr.320/2012 cu privire la activitatea Poliţiei şi statutului poliţistului, pct.7 subpct.4), 5) şi 8) din Statutul disciplinar al funcţionarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.409/2017. pct.7 subpct.1), 7) şi 8) din Codul de etică şi deontologie al funcţionarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.629/2017, pct.35 subpct.4) şi 6) din Instrucţiunea de activitate a Secţiei/Serviciului detenţie şi escortă în timpul escortării şi transportării persoanelor aflate în custodia Poliţiei, aprobat prin Ordinul şefului Inspectoratului General al Poliţiei nr.217/2019, pct. 11. subpct. 1 1.5 poziţia 11.5.1 din fişa postului, fapte manifestate prin neasigurarea unui management eficient al subdiviziunii conduse, organizare şi coordonare defectuoasă a activităţii Serviciului detenţie şi escortă al Inspectoratului de poliţie Hînceşti, situaţie care a condiţionat evadarea la 09 august 2022 a doi deţinuţi din curtea Judecătoriei Hînceşti, sediul Central, şeful adjunct al Inspectoratului de poliţie Hînceşti, comisar principal Ion Pîrău a fost sancţionat disciplinar cu retrogradare în funcţie.

2. Pentru realizarea pct.1 din ordin s-a numit comisarul principal Pîrău Ion în funcția de șef al Sectorului de poliție nr. 4 (Lăpușna) al Sectorului de Poliție Hîncești.

Manifestînd dezacordul cu pct. 1 și 2 din ordinul menționat supra, Pîrău Ion a sesizat instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune.

<u>Admisibilitatea acţiunii:</u>

Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele:

Articolul 20. *Acţiunea în contencios administrativ*

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 206. *Felurile acţiunilor în contencios administrativ*

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

Reieșind din cerințele formulate, rezultă că, acțiunea reclamantului este una în contestare.

Articolul 191. *Competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

Articolul 196. *Competenţa teritorială pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

Ținînd cont de obiectul acțiunii, sediul autorității publice pîrîte, precum și avînd în vedere prevederile art.191 alin.(1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Articolul 17. *Dreptul vătămat*

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 39. *Accesul liber la justiţie*

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. *Înaintarea acţiunii în contencios administrativ*

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 10. *Actul administrativ individual*

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. *Categoriile actelor administrative individuale*

(1) Actele administrative individuale pot fi:

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Instanța de apel statuează că, actul administrativ individual emis de autoritatea publică pîrîtă, în partea contestată – pct.1 și pct. 2 din Ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.517ef din 22.09.2022 „ Cu privire la sancționarea disciplinară a unor angajați ai Poliției din cadrul Inspectoratului de Poliție Hîncești”- constituie act administrativ favorabil reclamantului.

Articolul 163. *Neefectuarea procedurii de examinare a cererii prealabile*

Procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă:

c) legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanţa de judecată.

Articolul 209. *Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă.

Potrivit art. 61 alin. (1) al Legii privind funcţionarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, nr. 288 din 16.12.2016*, (1) Actul administrativ individual de sancţionare disciplinară se contestă de către funcţionarul public cu statut special direct în instanţa de judecată.*

La caz, după cum rezultă din materialele cauzei, se atestă că actul administrativ contestat a fost comunicat reclamantului la 23 septembrie 2022, iar prezenta acțiune a fost depusă în instanța de contencios administrativ la 20 octombrie 2022

Drept urmare, Completul judiciar statuează că, acțiunea înaintată de Pîrău Ion, a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, din care motive, instanța de fond corect a conchis asupra admisibilității acțiunii și a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

<u>Cu referire la fondul acţiunii:</u>

Articolul 224. *Hotărîrile instanţei de judecată*

(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

a) în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;

f) respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).

Fiind învestită cu competența de soluționare a prezentului litigiu ca instanță de fond, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) prin hotărîrea din 27 octombrie 2023, a conchis asupra temeiniciei acțiunii înaintate de Pîrău Ion, fiind dispusă anularea pct.1 și pct. 2 din Ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.517ef din 22.09.2022 „ Cu privire la sancționarea disciplinară a unor angajați ai Poliției din cadrul Inspectoratului de Poliție Hîncești”, ca fiind ilegale.

Deasemenea s-a dispus restabilirea lui Pîrău Ion în funcția de șef adjunct al Inspectoratului de Poliție Hîncești.

Completul judiciar nu poate reține ca fiind întemeiată soluția instanței de fond din considerentele ce vor fi expuse în continuare.

<u>LEGISLAȚIA PERTINENTĂ (în vigoare la data inițierii procedurii administrative):</u>

Legea cu privire la activitatea Poliţiei şi statutul poliţistului, nr. 320 din 27.12.2012:

Articolul 26. Obligaţiile poliţistului

(1) Poliţistul îşi desfăşoară activitatea profesională în interesul şi în sprijinul persoanei, comunităţii şi al instituţiilor statului, exclusiv pe baza şi în executarea legii, fiind obligat:

b) să se conducă, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, de legislaţie, asigurînd îndeplinirea sarcinilor ce stau în faţa Poliţiei;

c) să execute la timp şi întocmai atribuţiile conform funcţiei deţinute;

Legea privind funcţionarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, nr. 288 din 16.12.2016:

Articolul 1. Obiectul şi sfera de reglementare

(1) Prezenta lege stabileşte cadrul juridic al raportului de serviciu al funcţionarului public cu statut special din aparatul central al Ministerului Afacerilor Interne, din cadrul autorităţilor administrative şi instituţiilor din subordinea acestuia, în care sînt prevăzute posturi pentru această categorie de personal, de asemenea drepturile, obligaţiile, restrîngerile, interdicţiile şi incompatibilităţile specifice, reglementările privind disciplina muncii, privind protecţia sa juridică şi socială.

Articolul 55. Reglementarea disciplinei muncii

Disciplina muncii este reglementată prin prevederile prezentei legi şi ale altor acte normative.

Articolul 56. Răspunderea juridică

(1) Funcţionarul public cu statut special care încalcă cu vinovăţie competenţele legale şi atribuţiile de serviciu ce îi revin este tras la răspundere disciplinară, civilă, contravenţională sau penală, în funcţie de gravitatea situaţiei.

Articolul 57. Abaterile disciplinare

Se consideră abateri disciplinare acţiunile sau inacţiunile funcţionarului public cu statut special, săvîrşite cu vinovăţie, care încalcă prevederile legilor, ale altor acte normative, restrîngerile, regimul de interdicţii şi incompatibilităţi din prezenta lege, cerinţele din fişa postului.

Articolul 58. Sancţiuni disciplinare

(1) În funcţie de gravitatea faptelor comise şi gradul de vinovăţie, funcţionarului public cu statut special i se pot aplica următoarele sancţiuni disciplinare:

a) avertisment;

b) mustrare;

c) mustrare aspră;

d) retrogradare cu un grad special;

e) retrogradare în funcţie;

f) concediere din funcţia publică cu statut special.

Articolul 59. Condiţiile de aplicare a sancţiunilor disciplinare

(1) Sancţiunile disciplinare se aplică prin ordinul angajatorului sau al persoanei împuternicite de către acesta.

(2) Înainte de aplicarea sancţiunii disciplinare, angajatorul sau persoana împuternicită de către acesta este obligată să-i ceară funcţionarului public cu statut special o explicaţie scrisă privind fapta comisă. Refuzul de a prezenta explicaţia se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului sau al persoanei împuternicite de către acesta şi, după caz, de un reprezentant al salariaţilor.

(4) Funcţionarul public cu statut special vizat de ancheta de serviciu are dreptul să cunoască integral materialele anchetei, cu respectarea regimului juridic al datelor cu caracter personal şi al informaţiilor atribuite la secretul de stat, de asemenea să solicite şi/sau să prezinte probe în apărarea sa.

(5) La individualizarea sancţiunii disciplinare se ţine seama de activitatea anterioară a funcţionarului public cu statut special, de împrejurările în care a fost săvîrşită abaterea disciplinară, de cauzele, gravitatea şi consecinţele acesteia, de gradul de vinovăţie, precum şi de preocuparea pentru înlăturarea consecinţelor faptei comise.

(7) Cadrul general de desfăşurare a anchetei de serviciu, de aplicare, atenuare, agravare şi ridicare a sancţiunilor disciplinare se stabileşte de către Guvern.

(9) Sancţiunea disciplinară se aplică în maximum 30 de zile din momentul constatării abaterii disciplinare.

(10) Abaterea disciplinară se consideră constatată în momentul aprobării concluziei privind abaterea comisă.

(11) Ancheta de serviciu se desfăşoară o perioadă de 30 de zile din momentul iniţierii acesteia de către persoana abilitată, cu posibilitatea de a fi suspendată în cazul în care vinovăţia urmează a fi constatată de către alte organe de ocrotire a normelor de drept sau în cazul în care angajatul se află în concediu anual de odihnă, în concediu de studii ori în concediu medical, precum şi în alte împrejurări ce denotă imposibilitatea adoptării unei concluzii definitive în cadrul anchetei de serviciu.

(13) În calitate de conducător al organului ierarhic superior, ministrul afacerilor interne acordă măsuri de stimulare şi aplică sancţiuni disciplinare funcţionarilor publici cu statut special.

Statutul disciplinar al funcţionarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, **aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.409 din 7 iunie 2017:**

7. Funcţionarul este obligat:

4) să fie disciplinat şi vigilent, să-şi consacre activitatea profesională îndeplinirii competente, integre, corecte şi conştiincioase a atribuţiilor de serviciu;

5) să respecte principiile, normele şi regulile activităţii profesionale;

8) să execute la timp şi întocmai atribuţiile conform funcţiei deţinute;

19. Conducătorul poartă răspundere pentru starea disciplinară şi ordinea regulamentară din subdiviziunea pe care o conduce, fiind un exemplu în respectarea prevederilor legislaţiei în vigoare, jurămîntului şi instrucţiunilor de serviciu, a regulilor de convieţuire socială, avînd o conduită ireproşabilă în toate împrejurările.

Codul de etică şi deontologie al funcţionarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.629 din 8 august 2017:

7. Funcţionarul public cu statut special este obligat:

1) să execute strict şi corect prevederile actelor normative;

7) să fie disciplinat şi vigilent, să manifeste iniţiativă şi perseverenţă, să îşi consacre activitatea profesională îndeplinirii competente, corecte şi conştiincioase a atribuţiilor de serviciu;

8) să respecte principiile, normele şi regulile activităţii profesionale;

Raportînd cadrul legal precitat la circumstanțele faptice ale cauzei, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău reține că, în temeiul notei informative a IP Hînceşi cu nr.34/36-7820 din 09 august 2022 privind evadarea a doi deţinuţi din Penitenciarul nr. 13, Chişinău din curtea Judecătoriei Hînceşti, sediul Central, în timpul aflării în custodia Poliţiei, la 09 august 2022, (f.d.a.3), la 10 august 2022, a fost dispusă iniţierea anchetei de serviciu în privinţa angajaţilor Serviciului detenţie şi escortă al Inspectoratului de poliţie Hînceşti al Inspectoratului General al Poliţiei.

În cadrul anchetei de serviciu s-a constatat că, la 09 august 2022, de către angajaţii Serviciului detenţie şi escortă al Inspectoratului de poliţie Hînceşti, comisar Eugeniu Panfil, agent-şef principal Vasile Dănuţă şi agent Victor Ștefancu au fost escortaţi opt deţinuţi ai Penitenciarului nr. 13, mun.Chişinău şi un deţinut din Izolatorul de detenţie provizorie al Inspectoratului de poliţie Hînceşti, pentru participare la şedinţe de judecată, cu autospeciala de model „ Ford Transit”, cu numărul de înmatriculare MAI 7074. Patru deţinuţi au fost escortaţi la Judecătoria Hânceşti, sediul Ialoveni, unde au rămas sub supravegherea angajaţilor Serviciului detenţie şi escortă al Inspectoratului de poliţie Hânceşti, agent Victor Ştefancu şi agent-şef principal Vasile Dănuţă. Ulterior, un deţinut a fost escortat la Procuratura mun. Hînceşti pentru participare la acţiuni procesual-penale, sub paza ofiţerului superior al Serviciului detenţie şi escortă al Inspectoratului de poliţie Hînceşti, comisarul Eugeniu Panfil, iar patru deţinuţi au fost escortaţi la Judecătoria Hînceşti, sediul Central, fiind păziţi de angajaţii Serviciului detenţie şi escortă al Inspectoratului de poliţie Hînceşti, agent- şef adjunct Ion Marfescu şi agent-şef Ion Elpujan, în ţinută de serviciu, neînarmaţi.

Aproximativ la ora 12.00, patru deţinuţi se aflau în proximitatea fumuarului din curtea judecătoriei. Deţinuţii S.A. şi P.A. erau încătuşaţi cu o pereche de cătuşe la doi. La ora 12.10, ultimii au reuşit să se descătuşeze şi au evadat de sub pază, fugind pe poarta de acces în curtea

judecătoriei, care la acel moment era deschisă, în direcţia Şcolii Polivalente Profesionale Hînceşti. Aceştia au fost urmăriţi de către agent-şef adjunct Ion Marfescu, însă urmare acţiunilor ultimului, deţinuţii nu au fost reținuți, acestea deplasându-se într-o direcție necunoscută.

La 09 august 2022, la ora 22.00, deţinutul S.A. a fost reţinut în *****, ca urmare a măsurilor de căutare întrepinse de Inspectoratul de poliţie Hînceşti, iar deţinutul P.A. a fost reţinut la 26 august 2022.

Fiind chestionat, şeful adjunct al Inspectoratului de poliţie Hînceşti, comisar principal - reclamantul Ion Pîrău a comunicat că, la 09 august 2022, aflându-se la serviciu şi îndeplinind atribuţiile şefului Inspectoratului de poliţie Hînceşti, având în vedere faptul că acesta se afla în concediu ordinar, la ora 08.00, a efectuat instructajul angajaţilor implicaţi în serviciu, inclusiv a angajaţilor Serviciului detenţie şi escortă. La momentul instructajului nu cunoștea despre faptul că urmează a fi escortate opt persoane, însă șeful SDE, comisar principal Vasile Nicoară i-a comunicat că se va isprăvi cu sarcinile de escortare cu propriile forțe, că nu au necesitate de nimic absolut.

A menționat că, aproximativ la ora 12.20, a fost telefonat de către şeful Serviciului detenţie şi escortă al Inspectoratului de poliţie Hînceşti, comisar principal Vasile Nicoară, care l-a informat că din curtea Judecătoriei Hînceşti, sediul Central au evadat deţinuţii S.A. si P.A.. Ca urmare, imediat a fost declanşat planul special „Avalanşa” şi au fost întreprinse măsuri de căutare a evadaţilor.

Comisarul principal Ion Pîrâu a concretizat că, la 09 august 2022, ora 12.30, comisarul principal Vasile Nicoară i-a comunicat că până în prezent în cadrul Inspectoratului nu au parvenit dispoziţiile de escortare a celor opt deţinuţi, prin urmare stabilindu-se că acestea se aflau la ofiţerul superior Eugeniu Panfil, care nu a raportat despre acest fapt.

Fiindu-i solicitată explicaţie în cadrul anchetei de serviciu aferent celor întâmplate ofiţerului superior al Serviciului detenţie şi escortă al Inspectoratului de poliţie Hânceşti. comisar Eugeniu Panfil, acesta a refuzat de a prezenta explicaţii, fapt consemnat prin proces-verbal.

În continuare, fiind chestionat subofiţerul superior al Serviciului detenţie şi escortă al Inspectoratului de poliţie Hînceşti, agent-şef adjunct Ion Marfescu a comunicat că, la 09 august 2022, aflându-se la serviciu şi asigurând paza izolatorului de detenţie provizorie, la ora 10.30, la indicaţia comisarului Vasile Nicoară, împreună cu agentul-şef Ion Elpujan s-au deplasat la Judecătoria Hînceşti, sediul Central, pentru a acorda suport echipei de escortare. Ajungând în curtea Judecătoria Hînceşti, sediul Central, au preluat din autospeciala Poliţiei cinci deţinuţi, patru dintre care au fost încătuşaţi a câte o pereche de cătuşe la doi, iar a cincilea deţinut a fost escortat de către comisarul Eugeniu Panfil la procuratură. Astfel, a rămas în curtea judecătoriei să asigure paza a patru deţinuţi împreună cu agentul-şef Ion Elpujan. La 12.10, deţinuţii S.A. şi P.A. au evadat de sub pază, iar el a fugit după ei. Concretizează că deţinuţii S.A. şi P.A. stăteau în pirostrii lângă bordură, iar dânsul se afla la o distanţă de aproximativ 3 metri de ei. Nu a observat când aceştia s-au descătuşat. La momentul evadării, nu era înarmat cu arma din dotare pentru că, în acea zi urma să asigure paza în izolatorul de detenţie provizorie şi nu avea asupra sa fişa de primire a armei.

Fiind chestionat, subofiţerul superior al Serviciului detenţie şi escortă al Inspectoratului de poliţie Hînceşti, agent-şef Ion Elpujan a comunicat că la 09 august 2022, aflându-se la serviciu şi asigurând paza izolatorului de detenţie provizorie, la ora 10.30, la indicaţia comisarului Vasile Nicoară, împreună cu agentul-şef adjunct Ion Marfescu s-au deplasat la Judecătoria Hînceşti, sediul Central, pentru a acorda suport echipei de escortare. Ajungând în curtea Judecătoriei Hânceşti, sediul Central, au preluat din autospeciala Poliţiei cinci deţinuţi, patru dintre care au

fost încătuşaţi a câte o pereche de cătuşe la doi de către agent-şef adjunct Ton Marfescu, iar a cincilea deţinut a fost escortat de către comisarul Eugeniu Panfil la procuratură. Astfel, a rămas in curtea judecătoriei să asigure paza a patru deţinuţi împreună cu agentul-şef adjunct Ion Marfescu. Nu a observat cum deţinuţii S.A. şi P.A. au evadat. A observat deja că agentul-şef adjunct Ion Marfescu a fugit după deţinuţi. Arma din dotare nu o avea asupra sa pentru că, în acea zi, urma să asigure paza în izolatorul de detenţie provizorie şi nu avea asupra sa fişa de primire a armei. Poarta de acces în judecătorie era deschisă la momentul evadării.

Fiind chestionat, șeful SDE al IP Hîncești, comisar principal Vasile Nicoară a comunicat că, până la 08.08.2022, nu a primit spre executare nici o dispoziție de escortare înregistrată în inspectorat, fiindu-i expediată o dispoziție de escortare la organul de urmărire penală al IP Ialoveni, prin intermediul aplicației ”Viber”. După instructajul realizat de comisarul principal Vasile Nicoară, echipa de escortare s-a deplasat spre Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni. Aproximativ la 10.12, a fost telefonat de către comisarul Eugeniu Panfil, care i-a comunicat că a primit spre executare opt dispoziții de escortare a deținuților Penitenciarului nr.13, mun. Chișinău. Ca urmare, a indicat agentului-șef adjunct Ion Marfescu și agentului-șef Ion Elpujan să se deplaseze la Judecătoria Hîncești, sediul Central, pentru a acorda suport echipei de escortare. Suplimentar, a solicitat prezentarea la serviciu a doi angajați ai SDE, care se aflau acasă, după serviciu. La fel, nu a fost informat de ofițerul Eugeniu Panfil cu referire la dispoziția de escortare a unui deținut în Procuratura Hîncești.

Aproximativ la 12.13, a fost telefonat de către agent-șef adjunct Ion Marfescu, care i-a comunicat că deținuții S.A. și P.A. au evadat.

Prin încheierea privind rezultatele anchetei de serviciu în privința unor salariați al poliției din cadrul IP Hîncești din 6 septembrie 2022 s-a propus sancționarea disciplinară a lui Pîrău Ion cu refrogradare în funcție.(f.d.a.142-147)

Astfel, prin Ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.517ef din 22.09.2022 „ Cu privire la sancționarea disciplinară a unor angajați ai Poliției din cadrul Inspectoratului de Poliție Hîncești”:

1. Pentru încălcarea prevederilor art.26 alin. (1) lit.b) şi c) din Legea nr.320/2012 cu privire la activitatea Poliţiei şi statutului poliţistului, pct.7 subpct.4), 5) şi 8) din Statutul disciplinar al funcţionarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.409/2017. pct.7 subpct.1), 7) şi 8) din Codul de etică şi deontologie al funcţionarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.629/2017, pct.35 subpct.4) şi 6) din Instrucţiunea de activitate a Secţiei/Serviciului detenţie şi escortă în timpul escortării şi transportării persoanelor aflate în custodia Poliţiei, aprobat prin Ordinul şefului Inspectoratului General al Poliţiei nr.217/2019, pct. 11. subpct. 1 1.5 poziţia 11.5.1 din fişa postului, fapte manifestate prin neasigurarea unui management eficient al subdiviziunii conduse, organizare şi coordonare defectuoasă a activităţii Serviciului detenţie şi escortă al Inspectoratului de poliţie Hînceşti, situaţie care a condiţionat evadarea la 09 august 2022 a doi deţinuţi din curtea Judecătoriei Hînceşti, sediul Central, şeful adjunct al Inspectoratului de poliţie Hînceşti, comisar principal Ion Pîrău a fost sancţionat disciplinar cu retrogradare în funcţie.

2. Pentru realizarea pct.1 din ordin s-a numit comisarul principal Pîrău Ion în funcția de șef al Sectorului de poliție nr. 4 (Lăpușna) al Sectorului de Poliție Hîncești.

Completul judiciar apreciază ca fiind legal și întemeiat Ordinul contestat de reclamant, or, în speță se reține că, potrivit pct.2 din Ordinul şefului Inspectoratului General al Poliţiei nr. 126/2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea şi funcţionarea

Secţiei/Serviciului detenţie şi escortă din cadrul subdiviziunilor teritoriale ale Inspectoratului General al Politiei, Serviciul detenţie şi escortă reprezintă o unitate din cadrul subdiviziunilor teritoriale ale Inspectoratului General al Poliţiei (Direcţie/Inspectorat de poliţie), predestinată pentru asigurarea şi realizarea sarcinilor de deţinere, pază şi escortă a persoanelor reţinute şi bănuite de comiterea infracţiunilor/contravcnţiilor, şi este subordonată direct şefului Direcţiei/Inspectoratului de poliţie, în speţă - şeful adjunct al Inspectoratului de poliţie Hânceşti, comisar principal Ion Pîrău.

Avînd în vedere că potrivit pct.2 din Ordinul șefului IGP nr. 126/2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Secției/Serviciului detenție și escortă din cadrul subdiviziunilor teritoriale ale Inspectoratului General al Poliției, Serviciul detenție și escortă se subordonează direct șefului Inspectoratului de poliție, iar la 09.08.2022, șeful adjunct al IP Hîncești, comisar principal Ion Pîrău îndeplinea atribuțiile șefului inspectoratului de poliție, pe perioada aflării ultimului în concediu, de către șeful adjunct al IP Hîricești, comisar priricipal Ion Pîrău nu au fost respectate:

-prevederile art.26 alin. (1) lit.b) și c) din Legea nr.320/2012, care prevăd că, poliţistul îşi desfăşoară activitatea profesională în interesul şi în sprijinul persoanei, comunităţii şi al instituţiilor statului, exclusiv pe baza şi în executarea legii, fiind obligat: b) să se conducă, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, de legislaţie, asigurînd îndeplinirea sarcinilor ce stau în faţa Poliţiei; c) să execute la timp şi întocmai atribuţiile conform funcţiei deţinute;

- prevederile pct.7 subpct.4), 5) și 8) al Statutului disciplinar al funcţionarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.409 din 7 iunie 2017, care prevăd că, funcţionarul este obligat: 4) să fie disciplinat şi vigilent, să-şi consacre activitatea profesională îndeplinirii competente, integre, corecte şi conştiincioase a atribuţiilor de serviciu; 5) să respecte principiile, normele şi regulile activităţii profesionale; 8) să execute la timp şi întocmai atribuţiile conform funcţiei deţinute;

- prevederile pct.7 subpct. 1); 7) și 8) din Codul de etică şi deontologie al funcţionarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.629 din 8 august 2017, potrivit cărora, funcţionarul public cu statut special este obligat: 1) să execute strict şi corect prevederile actelor normative; 7) să fie disciplinat şi vigilent, să manifeste iniţiativă şi perseverenţă, să îşi consacre activitatea profesională îndeplinirii competente, corecte şi conştiincioase a atribuţiilor de serviciu; 8) să respecte principiile, normele şi regulile activităţii profesionale.

Totodată Completul judiciar reține că potrivit Fișei Posului, reclamantul era obligat:

-să organizeze și să coordoneze activitatea Serviciului detenție și escortă;

-să stabilească sarcinile și atribuțiile de serviciu a angajaților din subordine;

-să organizeze activitatea angajaților din subordine, inclusiv utilizarea completă de către toți angajații a timpului de muncă și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu în timpul programului normal de muncă.

Completul judiciar apreciază ca fiind întemeiat pct.1 și pct. 2 din Ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.517ef din 22.09.2022 „ Cu privire la sancționarea disciplinară a unor angajați ai Poliției din cadrul Inspectoratului de Poliție Hîncești”. Or, la caz, s-a stabilit cu certitudine faptul că, prin neasigurarea de către şeful adjunct al Inspectoratului de poliţie Hînceşti, comisar principal Ion Pîrău unui management eficient al subdiviziunii conduse, organizare şi coordonare defectuoasă a activităţii Serviciului detenţie şi escortă al Inspectoratului de poliţie Hînceşti, s-a condiţionat evadarea la 09 august 2022 a doi deţinuţi din curtea Judecătoriei Hînceşti, sediul Central. Or, în cadrul anchetei a fost stabilit faptul că, escortarea a

9 deținuți s-a realizat doar de către 3 angajați ai SDE a IP Hîncești, contrar prevederilor pct. 25 din Ordinul șefului IGP nr. 217/2019. Deasemenea s-a stabilit că, paza a 4 deținuți care se aflau în curtea judecătoriei Hîncești, sediul central era asigurată de către 2 angajați ai SDE a IP Hîncești, care nu erau înarmați cu arma din dotare, contrar revederilor pct. 16, 17, 25 din Ordinul șefului IGP nr. 217/2019.

Potrivit pct. 19 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul MAI, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.409/2017, conducătorul poartă răspundere pentru starea disciplinară și ordinea regulamentară din subdiviziunea pe care o conduce, fiind un exemplu în respectarea prevederilor legislației în vigoare, jurămîntului și instrucțiunilor de serviciu, a regulilor de conviețuire socială, avînd o conduită ireproșabilă în toate împrejurările.

Completul judiciar nu poate reține ca întemeiată concluzia instanței de fond precum că: *„afirmațiile expuse în Ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.517ef din 22.09.2022 „ Cu privire la sancționarea disciplinară a unor angajați ai Poliției din cadrul Inspectoratului de Poliție Hîncești” și anume afirmațiile că „ Ion Pîrău nu a asigurat un management eficient al subdiviziunii conduse, a organizat și a coordonat defectuos activitatea Serviciului detenție și escortă al Inspectoratului de poliție Hîncești, fapt care a condiționat evadarea a doi deținuți la 9 august din curtea Judecătoriei Hîncești, sediul Central” sunt neîntemeiate și lipsite de suport juridic.”* Or reclamantul/intimat a fost sancționat pentru faptul că prin neasigurarea de către acesta a unui management eficient al subdiviziunii conduse, angajații din subordine nu i-au raportat despre dispozițiile de escortare a deținuților și numărul reala al acestora ce urmau a fi escortați, fapt ce a condiţionat evadarea la 09 august 2022 a doi deţinuţi din curtea Judecătoriei Hînceşti, sediul Central. Or, în cadrul anchetei a fost stabilit faptul că, escortarea a 9 deținuți s-a realizat doar de către 3 angajați ai SDE a IP Hîncești, contrar prevederilor pct. 25 din Ordinul șefului IGP nr. 217/2019. Deasemenea s-a stabilit că, paza a 4 deținuți care se aflau în curtea judecătoriei Hîncești, sediul central era asigurată de către 2 angajați ai SDE a IP Hîncești, care nu erau înarmați cu arma din dotare, contrar revederilor pct. 16, 17, 25 din Ordinul șefului IGP nr. 217/2019.

În continuare instanța de apel menționează că, art. 29 Cod administrativ prevede că, (1) Orice măsură întreprinsă de autorităţile publice prin care se afectează drepturile sau libertăţile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporţionalităţii.

(2) O măsură întreprinsă de autorităţile publice este proporţională dacă:

a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege;

b) este necesară pentru atingerea scopului;

c) este rezonabilă.

(3) Măsura întreprinsă de autorităţile publice este una rezonabilă dacă ingerinţa produsă prin ea nu este disproporţională în raport cu scopul urmărit.

Conceptual, proporționalitatea acțiunii administrative, în special a actului administrativ individual, constă în obligația autorităților publice de a nu interveni în drepturile cetățeanului, decât într-un mod armonios și echilibrat și doar atunci când o cere interesul publice, fără a atinge substanța dreptului subiectiv. Ingerințele în drepturile omului prin acțiune administrativă nu este exclusă, însă ea trebuie să urmărească un scop legitim și, potrivă, necesară și rezonabilă.

Proporționalitatea este un element obligatoriu al principiului legalității acțiunii administrative. Controlul judecătoresc efectiv realizat prin acțiunea în contencios administrativ obligă judecătorul administrativ să verifice respectarea acestei axiome juridice de către autoritățile publice, atunci când se relaționează cu cetățeanul prin acțiunea administrativă. Orice

hotărâre judecătoreasca prin care se înfăptuiește jurisdicția administrativă trebuie să conțină efectuarea testului proporționalității.

Astfel, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. Verbul „trebuie" utilizat de legiuitorul Republicii Moldova în textul articolului 29 din Codul administrativ denotă despre o obligație absolută de respectare de către autoritățile publice a proporționalității atunci când întreprind măsuri oficiale, dar și obligația instanței de judecată de a verifică în ce măsura corespunde proporționalității.

Principiul proporționalității este derivat din statul de drept și are scopul de a proteja cetățenii de administrație publică disproporționată. Se bazează pe relația dintre scop și mijloace. Deci mijloacele pentru atingerea unui scop anume trebuie să fie potrivite, necesare și rezonabile. O măsură este potrivită numai dacă poate atinge scopul dorit și este necesară numai dacă nu este disponibil un alt mijloc la fel de adecvat care să nu interfereze cu drepturile persoanei în cauză. Mai mult, relația dintre scop și mijloace nu trebuie să fie lipsită de rezonabilitate. O încălcare a principiului proporționalității duce la nelegalitatea actului administrativ individual și nu poate fi înlăturată.

La caz, în contextul celor elucidate supra, instanța de apel reține că de către autoritatea publică pîrîtă, la emiterea actului administrativ contestat, a fost respectat principiul proporționalității stabilind întemeiat intimatului sancţiunea disciplinară „retrogradare în funcție" în coraport cu încălcările admise de Pîrău Ion.

Cu referire la argumentul instanței de fond privind încălcarea termenului de emitere a actului administrativ de sancționare disciplinară, Completul judiciar îl apreciază ca neîntemeiat. Or, potrivit pct.59 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.409 din 07 iunie 2017, durata desfășurării anchetei de serviciu nu va depăși termenul de 30 de zile, fară a lua în calcul timpul aflării funcționarului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii, concediul medical sau concediul paternal. Potrivit pct.74 din același statut, sancțiunea disciplinară se aplică prin ordinul angajatorului/ministrului sau al persoanei împuternicite de acesta, în maximum 30 de zile de la momentul constatării abaterii disciplinare.

Cu raportare la speța în cauză se reține că ancheta de serviciu a fost inițiată la 10 august 2022 cu nr.34/16-999. Abaterea disciplinară a fost constatată la 06 septembrie 2022 prin încheierea privind rezultatele anchetei de serviciu în privința intimatului Pîrău Ion nr. 34/16-1105. Iar actul administrativ de sancționare disciplinară -Ordinul IGP nr.517 ef. a fost emis la 22 septembrie 2022, adică cu respectarea termenului legal.

În condițiile descrise supra, Completul judiciar conchide asupra legalității pct.1 și pct. 2 din Ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.517ef din 22.09.2022 „ Cu privire la sancționarea disciplinară a unor angajați ai Poliției din cadrul Inspectoratului de Poliție Hîncești".

Circumstanţele descrise permit completului specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ să conchidă că, prima instanţă, a interpretat şi a aplicat eronat prevederile legii, motiv din care hotărîrea Judecătoriei Chişinău (sediul Râșcani) din 27 octombrie 2023, nu poate fi menţinută ca legală şi întemeiată.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău conducându-se de prevederile art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, concluzionează că cererea de chemare în judecată depusă de Pîrău Ion, este neîntemeiată şi necesar de a fi respinsă.

Din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că normele de drept material au fost aplicate şi interpretate eronat în prezentul caz şi nu este necesară verficiarea suplimentară a cărorva dovezi, Completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite apelul depus de Inspectoratul General al Poliției, a casa integral hotărîrea Judecătoriei Chişinău (sediul Râșcani) din 27 octombrie 2023 şi a emite o decizie nouă prin care a respinge ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Pîrău Ion împotriva Inspectoratului General al Poliției.

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, Colegiul notează că dosarul nu conţine vre-un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin (1) lit. c) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău

D E C I D E :

Apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției, ***se admite.***

Se casează hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 27 octombrie 2023, ***și se emite o decizie nouă potrivit căreia***:

Acțiunea în contencios administrativ depusă de Pîrău Ion către Inspectoratul General al Poliției privind anularea actului administrativ și restabilirea în funcție, ***se respinge.***

Decizia este executorie de la emitere, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie.

Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Dașchevici

Grigore

Bostan Angela